

Arkivnr: 2014/278-29
Saksbehandlar: Gudrun Einbu

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Utval for miljø og samferdsel		10.03.2016
Fylkesutvalet		17.03.2016
Fylkestinget		14.06.2016

Kollektivstrategi for Hordaland - årsrapport 2015

Samandrag

Fylkesrådmannen legg med dette fram Kollektivstrategi for Hordaland - årsrapport 2015.

Årsrapporten frå kollektivtrafikken erstattar den tidlegare Kollektivmeldinga, for å kople rapporteringa tydeligare opp mot vedteken kollektivstrategi og tilhøyrande handlingsprogram.

Årsrapport 2015 gir informasjon om korleis utviklinga i kollektivtrafikken har vore det siste året, og korleis vi ligg an for å nå måla og gjennomføre strategiane i kollektivstrategi for Hordaland. Rapporten er bygd opp kring følgjande tema:

- Når vi måla? Rapportering av utvikling i viktige måleindikatorar
- Økonomiske nøkkeltal. Status i kollektivtrafikken sin økonomi
- Kollektivåret 2015. Viktige hendingar og tiltak i kollektivtrafikken
- Kollektivfakta. Informasjon om passasjerstatistikk, kontraktar o.a.

Dei overordna måla som ligg til grunn i kollektivstrategien er å ta veksten i persontransporten med miljøvenlege transportformer i byområda, og sikre mobilitetsbehov for innbyggjarane i fylket. Passasjerstatistikken viser at fleire reiser kollektivt også i 2015. Både trafikkveksten i Bergensområdet og for heile Hordaland var på nær tre prosent i 2015. Tidlegare analysar har vist at auken i kollektivreiser i snitt bør ligge på fire prosent årleg for å sikre ei utvikling tilsvarande nullvekstmålet for personbiltrafikken.

Forslag til innstilling

Fylkestinget tek Kollektivstrategi for Hordaland - årsrapport 2015 til orientering.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Håkon Rasmussen
fylkesdirektør samferdsel

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 25.02.2016

Bakgrunn

Fylkestinget vedtok juni 2014 ein strategi for utvikling av kollektivtrafikken i eit perspektiv fram mot 2030 (sak 30/2014). Kollektivstrategien blir følgt opp av eit fireårig handlingsprogram, som blir rullert årleg. Rullert handlingsprogram for perioden 2016 – 2019 blei vedteke av fylkestinget i desember 2015 (sak 114/2015).

Som meldt i sak om rulling av handlingsprogrammet erstattar årsrapporten den tidlegare Kollektivmeldinga. Årsrapporten tek opp i seg det beste frå tradisjonen med den årlege Kollektivmeldinga, men rapporteringa er no tydelegare kpla mot kollektivstrategi og handlingsprogram.

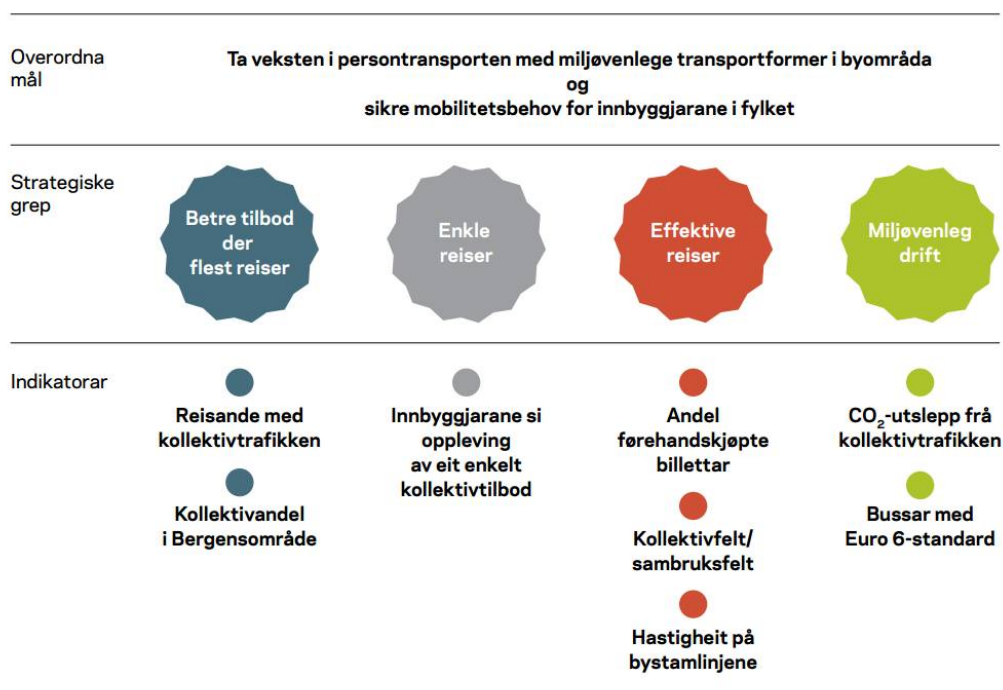
Årsrapport 2015 gir informasjon om korleis utviklinga i kollektivtrafikken har vore det siste året, og korleis vi ligg an for å nå måla og gjennomføre strategiane i kollektivstrategi for Hordaland. Rapporten er bygd opp kring følgjande tema:

- Når vi måla? Rapportering av utvikling i viktige måleindikatorar
- Økonomiske nøkkeltal. Status i kollektivtrafikken sin økonomi
- Kollektivåret 2015. Viktige hendingar og tiltak i kollektivtrafikken
- Kollektivfakta. Informasjon om passasjerstatistikk, kontraktar o.a.

Følgjande oppsummerer utviklinga i dei utvalde måleindikatorane.

Når vi måla?

Dei overordna måla i kollektivstrategi for Hordaland er å ta veksten i persontransporten med miljøvenlege transportformer i byområda, og å sikre mobilitetsbehov for innbyggjarane i fylket. Det er fastsett fire strategiske grep. Desse gir tydelege føringar for kva som skal til for å få mange fleire reisande med kollektivtrafikken. For kvart av dei fire grepa er det valt ut eit sett indikatorar for å kunne måle om utviklinga går i ønska retning. Strategiske grep og indikatorar er vist i figuren under.

Best tilbud der flest reiser. For å gi eit best mogleg kollektivtilbod til flest mogleg av innbyggjarane er det nødvendig å tilpasse kollektivtilbodet til dei store reisestraumane i fylket. Dette handlar om å styrke rutetilbodet der det er mange reisande, eller potensiale for nye reisande er stort. Det handlar også om å forenkla linjenett og rutetilbod. Viktigaste indikator for dette er utviklinga i talet på reisande.

I 2015 viser reisetel for Bergen og Bergensområdet at stadig fleire reiser kollektivt, men at veksten flatar noko ut samanlikna med åra 2011 til 2013. Trafikkveksten i Bergensområdet var på nær tre prosent i 2015. Passasjerstatistikken for heile Hordaland viser også ein samla vekst på nær tre prosent i 2015, som gav over 54 millionar påstigande. Tidlegare analysar har vist at auken i kollektivreiser i snitt bør ligge på fire prosent årleg for å sikre ei utvikling tilsvarande nullvekstmålet for personbiltrafikken.

Enkle reiser. Kollektivtrafikken skal vere eit enkelt og attraktivt reiseval. Tilbodet skal vere lett å bruke og ha høg kvalitet i heile reisekjeda. Dette handlar om å gjere det enkelt å finne informasjon, kjøpe billett og å auke befolkninga sin kjennskap til kollektivtrafikken. Viktigaste indikator for dette er utvikling i innbyggjarane si oppleving av eit enkelt kollektivtilbod.

I 2015 viser Skyss sine undersøkingar blant befolkninga i Hordaland at stadig fleire opplever det enkelt å finne fram i kollektivsystemet. Undersøkingane inkluderer både kollektivreisande og dei som ikkje nyttar kollektivtransport. I 2015 sa 55 prosent av befolkninga seg einig eller svært einig i at Skyss sitt kollektivtilbod er enkelt å forstå. Dette er ei auke på fem prosent siste året. Det er også ei positiv utvikling når det gjeld kor lett ein kan finne og forstå informasjon om kollektivtilbodet.

Til trass for nye salskanalar og ein svært populær mobilbillett, ser ein frå 2014 til 2015 ei svak negativ utvikling når det gjeld befolkninga i Hordaland si oppleving av kor enkelt det er å kjøpe og bruke billett.

Effektive reiser. Kollektivreiser skal vere eit reelt alternativ til bilen, også når det gjeld reisetid. Rask og forutsigbar framføring av bussane er ein føresetnad for å levere eit godt tilbud til dei reisande. Dette handlar om infrastrukturtiltak som legg til rette for kollektivtrafikken, og andre verkemiddel som kan få ned reisetida. Viktige indikatorar på dette er utvikling av andelen førehandskjøpte billetter, kollektivfelt/sambruksfelt og hastigheit på bystamlinjene.

I 2015 har andelen førehandskjøpte billetter auka med ytterlegare åtte prosentpoeng, noko som er svært positivt. Det er i 2015 ikkje innført nye kollektiv- eller sambruksfelt, eller andre trafikale tiltak som prioriterer stamlinjene. Samstundes viser køyretidsmålingar ei svak nedgang i hastigheit på stamlinjene siste året. I høve mål om at stamlinjene skal vere eit forutsigbart og kapasitetssterkt tilbud peiker utviklinga i feil retning.

Miljøvenleg drift. Kollektivtrafikken sitt viktigaste klima- og miljøbidrag er å ta trafikkveksten, og få ein større del av dei motoriserte reisene kollektive. I tillegg vil vi arbeide for at utsleppa frå kollektivtrafikken skal vere så låge som mogleg.

Lette køyretøy (privatbilar) står for den største delen av det totale CO₂-utsleppet frå vegtrafikken i fylket, omlag 75 prosent. Busstrafikken står for omlag sju prosent, og tunge køyretøy (utan bussar i Skyssregi) for 18 prosent. Sjølv om kollektivtrafikk står for ein del av utsleppa, er den eit viktig verkemiddel for å redusere dei totale klimagassutsleppa. Reiser med buss bidreg til å redusere CO₂-utslepp når kollektivreisene erstattar reiser med privatbil.

Ein stadig aukande del av kollektivreisene blir utført utan direkte CO₂-utslepp; i 2015 utgjorde reiser med Bybanen 18 % av kollektivreisene i fylket. Fylkesvegferjene står for omlag eit like stort CO₂-utslepp som heile bussparken i fylket. I 2015 vart det utarbeidd grunnlag for nye ferjeanbod som legg til rette for meir enn halvering av CO₂-utsleppa frå ferjeflåten.